

ШУМАДИНКА,

ЛИСТЪ ЗА

КНИЖЕВНОСТЪ, ЗАБАВУ И НОВОСТИ.

Учредникъ и издатель Любомиръ П. Ненадовићъ.

ТЕЧ. V. Овај листъ излази у Вторникъ и Четвртакъ на по табака, а у Суботу на табаку. Цѣна му е за три мѣс. 5, а за пола године 10. цванц. За огласе плаћа се одъ врсте 5 крајц. за трипутъ. № 62.

ЦРНИЙ ПРОСИЯКЪ.

(Продужено)

Мулатъ уђе у собу, драгећи у руцы упалъну свећу и смешећи се. Кадъ се уверио, да Ксавіе спава, промени се наеданпутъ у лицу. Трепавице му се саставе и боре на лицу дубль му се покажу; њговъ погледъ био е пунъ ватре. Онъ се маши рукомъ подъ свою альину и извади го' ножъ. Потомъ метне свећу на асталъ и угаси е, избравши найпре брижљиво место, гди ће ударити.

Онъ подигне руку, али у истый махъ осети, да е адномъ рукомъ уваћенъ за руку до ножа, другомъ за гущу. Онъ дрекне потмуло, и тай е единый гласъ издавао страшну муку. Затимъ заропће онъ страовито и стропошта се, ни найманъ немичући се. Црнацъ се осветио на африканскій начинъ; — онъ е удавио свогъ неприятеля.

Ксавіе уплашенъ скочи. После смртоносногъ звука мулатовогъ слѣдоваде е велика тишина.

Маркиза дрктаюћи остала е была у ходнику. Приморана на ово изречно участіе, кое іой е Каралъ наложио, очекиваше она готова за бежанъ. Кадъ е чула ропацъ мртвогъ човека, обузме е гроза и втеде брзо отићи на другій край ходника: али на противоположеной крайной части виде на месечини, баръ тако іой се чинило, некій неясанъ ликъ човечій и да онъ полако напредъ ступа. Врло уплашена побегне она у Ксавіе-ову собу и иза себе затвори врата.

„Е ли свршено?“ упыта тихимъ гласомъ.

Ксавіе хтеде одговорити, просіякъ му шапне да луги.

„Свршено е.“ рекне црнацъ.

„Е ли заиста мртавъ?“ упыта Маркиза, коя се была уплашила одъ помрчине као и одъ злочинства.

„Мртавъ е,“ одговори просіякъ.

„Чудновато,“ продужи Маркиза. „Елиознаемъ вамъ гласъ, Каралу.

Ксавіе мишляше да саня у грозници.

„Гди сте?“ упыта даль госноя одъ Рембри.

Она наиђе на тѣло Каралово.

„Мртво тѣло!“ викне уплашена.

Просіякъ подигне завесу и месечина осветли на еданпутъ собу.

„Госноя одъ Рембри!“ рекне Ксавіе за чућенъ.

Ова управи свое плашљиво око на Ксавіе-а и сагне се потомъ къ Каралу. Кадъ се опетъ подигла паде іой погледъ на црногъ просіяка, кои предъ њбомъ стаяше съ прекрштенымъ рукама.

Она хтеде побећи.

„Станите рекне онъ, „Станите удовице капетана Лефебвера, имамо да свршимо едно съ другимъ еданъ великій рачунъ.“

„Удовица могъ отца!“ викне Ксавіе, „моя мати

Онъ протре очи и гледаше да се прибере.

Присутство просіяка, човекъ, кои лежаше поредъ њгове постель, ова жена, кою просіякъ њговомъ матеромъ називаше, то све чиняше се, да му одузме память.

„За име Бога“, уздишући рече онъ, „шта се догодило овде?“

После очаятелногъ усиљаваня испало е Маркизи за рукомъ, те постаде мало ладнокрвна.

„Истина, што се овде догодило?“ упыта она.

„Я дођо овамо добућена викомъ и нађо мртво тѣло кодъ едногъ могъ госта“.

„Мртво тѣло човека, кога самъ ја убіо, милостива госноя, будући е онъ хтео, слушаюћи вашу заповестъ убити вашегъ сина,“ пресече іой речъ Нептунъ.

„Е ли могуће!“ викне Ксавіе.

„Могъ сина,“ повтори Маркиза. „Я немамъ нїедногъ више сина осимъ Алфреда Лефеве́рт-де-вале.“

„Вы сте држали, да е онъ пропао елте?“ одговори на то просіа́къ. „То е све давно было и тако е увїено у заборавность да садъ мислите, да е доста само рећи нїе, пакъ сте се спасли. Варате се, милостива госпо́я, я овде имамъ, и онъ удари на свое прси: нешто, што ће васъ уверити. Вы имате два сина: еданъ е законный овде, а другїй е копи́ле.“

„Цраче рекне Маркиза, као да нїе могла у своѣмъ креолскомъ речнику нїедну ве́рма вређајућу речъ наћи; „ты ћешъ за твою продрзливость скупо платити. — Ты си кодъ мене, овде самъ я госпо́я. — Све е, што кажешъ, лажъ и клевета.“

Лешива Каралова учини се као да се галванизира, поче се мало помицати-

„Пробуди се Каралу, да ме одбранишь! викне Маркиза разгоропа́ена. „Говори, о, говори!“

Каралъ се полако исправи. После више узалудныхъ покушения е́два наипосле успе те поче говорити:

„Овай човекъ говорио е истину,“ проечи онъ, и пунъ мрзости погледаше на свою негдашню госпою. Вашъ животь быо е една дугачка лажъ — Нека вамъ Богъ суди.“

Онъ опетъ падне. Сво нѣгово тело дркташе у грчевима смртне борбе.“

Изванъ себе одъ лютине бацы се Маркиза ногомъ за нїимъ.“

„Та цркни робе“ зашкрипи она бесно.

Потомъ се окрене Ксавіе-у.

А вы, мой господине, дода она, „дркните као и ваше друштво. Убиство се догодило у мојој кући; — Ово убиство быће казни́но. О я истина незнамъ сасвимъ точно, на чему се ваши тавни планови осниваю; али знамъ намеру — нїову, господине! Знамъ да сте вы дет^e безъ отца, коме е животь продужаванъ тайнымъ, повременимъ милостиняма; знамъ, да се усућуете ваше погледи бацати на господичну одъ Рембри. Вы потребу́ете

матеръ господине, потребу́ете име — и вашъ изборъ пао е на мене; Вы оћете да украдете име могъ сина. — Вы сте кукавна варалица, мой господине!“

Ксавіе, упрепашенъ и ништа о свему томе незнајући, ненађе речїй, којима бы предусрео ово бесно нападанъ.

„Милостива госпо́ю, - - промуца онъ.

„Стой“ рече просіа́къ заповеднички, „на мене е редъ, да я проговоримъ. — Нїе васъ ово дете избрало; ерь вашъ пређашній начинъ владаня уліо му е гнушанъ према вама и сажаленъ. Я самъ то учинїю, я, голо и слепо орудїе волъ вашегъ супруга. Бадава одричете; я имамъ доказе. Што се тиче овогъ убиства, то нетреба мы да се боимо одъ нѣговогъ слѣдства.“

Онъ извуче изъ свога цепа артию капетанову и упали свећу.

„Читайте,“ дода онъ пруживши їој писмо.

Маркиза баци брзыи погледъ на крштено писмо.

„Нема само нешто,“ рекне она, съ важнoшћу; „Камо мое име?“

Каралъ се усправи їошть еданцуть и сматраше артию.

„Мое име — мое е,“ рекне онъ, „ту стои мое име — Жонкиль — То е твоє дете, убицо.“

„Овай човекъ лудує,“ рекне госпо́я одъ Рембри, борећи се са своѣмъ снагомъ очаянїя противу очевидне истине; и свръ тога, шта помаже нѣгово сведочанство? Онъ се са смрћу бори.“

Каралъ падне на постелю.

„Боже само їошть неколко сатїй дозволи ми рекне онъ, „да могу што знамъ за ню посведочити и осветити їој се.“

Нѣгове се очи затворе.

„Онъ е мртавь,“ рекне Маркиза и хтеде раздерати крштено писмо, „Ко ће ти садъ їошть веровати, просіа́че?“

(свр шиће се)

ДОМАЊЕ и СТРАНЕ НОВОСТИ.

С Р Б И Я.

„Ост-дайче постъ“ доноси намъ подъ насловомъ

„Две Прокламаціе.“

слѣдуюће умствованъ о прокламаціи Нѣгове Свѣтлости Княза Србскогъ Александра Карађорђевића и прокламаціи княза Влашкогъ Стирбея:

У Бечу 3. Юлїа. Нашъ дописатель съ долнїгъ Дунава послао намъ е два найновїя акта коя су већъ и по самомъ садржаю занимлива, но коя їошть у толико ве-

ћїй позоръ на се обраћаю великомъ разликомъ и противношћу, у којој една прокламація према другој стои.

Прокламація княза влашкогъ, (коя ће ниже слѣдовати) издана е приликомъ томъ, кадъ е князь положио владѣнїе у руке изванредномъ административномъ савѣту. Као што е познато стаяће за време, докъ европска комиси́я, коя ће у Букурешту расправляти пытанъ о подунавскимъ княжествама, свои посао не оконча на челу правительства е́данъ каймакамъ као привременый губернаторъ (управитель).

Она друга прокламація, т. е. Княза Србскогъ са-држава еданъ поздравъ и изясненъ, кое свѣтлый князь на-роду србскоме дае о новымъ отношеняма и положеню землѣ. Познато е сирѣчь: да е парискимъ миромъ по-кровительство руско, кое истина нѣе законо но фактич-но (т. е. у самой ствари) постојало, укинута.

Карактеръ обадвею овы прокламація сасвимъ е раз-личанъ. У рѣчима княза Стирбея влада нека тужна и су-морна забринутость, коя се дае одчасти изяснити изъ личны околности едного мужа, кои силази са свога до-стоинства; а одчасти и изъ отечестволюбивы осеѣаня збогъ неизвѣстности, у којой се будућность землѣ на-лази.

У прокламаціи пакъ княза Србскога явля се духъ слободанъ, пуњь поузданя и млаѣаногъ живота. У ньой е изражена свестъ снажногъ, духа пуногъ и патриархал-ногъ (просто и чисте прави имаюћегъ) народа.

Србинъ непознае столѣтно угнѣтаванъ разнѣже-ногъ и поквареногъ боярства, онъ не познае утанчану и усавршену подлостъ благородства, кое нити се од-ликуе душевнымъ надмоћемъ, нити пакъ войничкомъ хра-брошћу. Србинъ е толико самосвестанъ, да туѣе зашти-те и заклона непотребуе, онъ има толико духа и снаге, да се самъ о себи брине.

У противности са пропагандистичнымъ (мутећимъ и сплетке правећимъ) романствомъ, кое е у Молдави и Влаш-кой овима унутрашнѣ тако слабымъ, растроенымъ и уби-енымъ земляма, една шака бояра себи за цѣль поставила, од-враћа князь Александеръ Караѣорђевићъ народъ свой одъ свою пропагандистичны тежня, и саветуе му духомъ практичнымъ, да тежи за развѣткомъ унутрашнимъ а не спољашнимъ.

Неѣе быти излишно, да овомъ приликомъ саобшти-мо поменути прокламацію княза Влашкогъ. Она гласи овако:

Прокламація княза Стирбея.

изванредномъ административномъ савѣту.

Мы Барбу Димитрие Стирбей и пр. и пр.

Редко е икадъ коя земля претрпила толику поворку изванредны и несрећны догађая, као што е то наше о-течество одъ 1849. год. до данасъ.

Крозъ седамъ година, кое нису были ништа друго, но траюћа криза (неизвѣстно, усколебано положенъ) ру-ководила ме е непрестано свестъ о моимъ дужностима, и я налазимъ у томе удовольство и удовлетворенъ, што ми савестъ моя сведочи, да ме никадъ друга побуѣнена покретала и опредѣлявала нису.

Съ данашнимъ даномъ одпочинѣ за нашу землю ново време.

Еданъ комисаръ сизеренске силе и комисари вели-ки сила састаѣ се у Букурешту на ту цѣль, да саслу-щаю и испытаю желъ и потребе народа, како бы му траюћу и срећну будућность обезбѣдити могли.

За време овогъ прелаза и промѣне быѣе управля-нѣ државны послова предато едномъ привременомъ пра-вительству, докъ не ступи у животъ ново устройство, кое ѣе се княжеству гарантирати.

Я самъ дакле мою власть положю и предаемъ из-ванредномъ административномъ савѣту привремено пра-вльнѣе у руке.

Нѣг. Превосходителство Банъ Мануель Баліано, пре-зидентъ савѣта и осталь попочетельи одправляѣе сва-кѣй послове свога министерства по досады упражняваномъ реду и сходно датимъ наставльняма, и развиѣе ону рев-ность и дѣлательность, кою околности захтеваю; очеви-ваюћи наредбе и заповѣсти блистателне Порте.

Я имамъ юшть едну дужность испунити, а то е, да се обратимъ на честитость мышльня мои саотечестве-ника и да ий опоменемъ на заедничко дѣланъ и слогу; об-ште благо отечества захтѣва, да се жертвую све личне тежни и цѣли и да се исключе сви интереси какогъ зе-мальскогъ тѣла или будъ какве партае.

Овай е тренутакъ одъ найвеѣе важности! Будућ-ность наше землѣ одъ нѣга зависи. Само мирно, достой-но и разборито владанъ може за нашу стваръ снажно и користо подѣйствовати, и одговорити великодушнымъ умышляима Нѣг. велич. Султана, и племенитимъ намѣра-ма велики сила.

25. Юнія 1856. год.

Стирбей.

Државный Секретаръ:

Ал. Плагино.

ТУРСКА.

Изъ Марсея добыли смо телеграфскимъ путемъ вѣ-сти изъ Цариграда, кое допиру до 21. Юнія:

„Журналь де Константинопель“ опровергава, да е Сефер-паша издао оне прокламаціе, кое се нѣму припи-сую, и у којима овай поглаваръ изявлюе, да ѣе у Цир-касіа рать противъ Руса на свою руку продужити. Се-фер-паша добыо е заповѣсть, да се или одма врати у Цариградъ, или да изступи изъ царско-отоманске служ-бе.

— Паша одъ Халеба уапсіо е кадю и 150 жителя изъ Мараша, збогъ убійства едного енглескогъ агента. Сирія е яко узмуѣена и у бунтовномъ станю, и тамо се очекуе войска турска, да предупреди свакѣй бунтовный покушай.

— Оны 25.000 Француза, што су у Цариграду, спре-маю се за одлазакъ у отечество. 3000 већъ су се на-везли на море. Турцы су одкупили одъ Француза 7000 коня.

— По новомъ плану устройства, кои ѣе се по свой прилицы усвоити, састаѣе се турска войска у будуће изъ 60.000 пешака, 30.000 коняника, 30.000 топціа и вой-ника одъ индинирскогъ корпуса и 40.000 момака жандар-меріе. Докъ се пакъ жандармерія не устрои, извршава-ѣе нѣну дужность одъ части линейна войска, коя ѣе бы-ти поделѣна у све 37 области турскога царства, да одр-жи безбѣдность и редъ у землѣи.

Р у с і я.

О русской политики према Хини, пишу изъ Лондона подь 28. Юніемъ слѣдуюће:

„Нека висока лица тѣше се тимъ мыслима, да е Русія парискимъ миромъ баръ за неко време потрвена и осакаћена. Но у ствари ніе тако.

Русія е садъ у Манџуранской задобыла пространа притяжана, за коима е она више столѣћа узалудно тежила. — До најновиј времена умело е хинеско правительство срећно одбранити свако нападањ Руса и осуѣтити га. На бойномъ полю надокнађавала е Хина руску вештину у оружию съ много претежнимъ броемъ. Са безбројнимъ конаничкимъ ордіама средињ и источне Азіе могла е Хина свако руско одѣленъ и посадку обколити и глађу савладати. А и у дипломатији показала е Хина доста вѣштине.

Текъ приликомъ овогъ саданѣгъ грађанскогъ рата у Хини могла се Русія на утоку рѣке Амура утврдити, и тако ће одсадъ бити море ослонаць свакогъ рускогъ нападања и войничке операціе.

Русія е врло велику срећу имала у томе, што енглескій адмиралъ на мирномъ океану ніе никако могао проваћи тамо базећу се руску флотилу.

Првѣй е садъ коракъ Русіе тай, да принуди Хину на рать, како бы одъ нѣ заключенѣмъ мира одтргла по правомъ основу Манџуранску земљу. Русія е дакле наумила да наименуе консуле за сва хинеска пристаништа, надаюћи се, да и Хинези неће хтети примити и тако дати повода рату.

— По Францускомъ листу „Пей-у“ изгубили су Руси у прошломъ рату осимъ 277.000 сувоземны войника јошть и 23.000 морски войника. Овы последњи принадлежали су прноморской флоти, кои су као што е познато, у обрани Севастополя славно участвовали. — Садъ кадъ се узме; да су и Французи, Енглези и Турцы изгубили такође баръ 300.000 людѣй, то излази, да е овай страовитый рать сараніо најманѣ 600.000 людѣй.

— Говори се, да правительство руско намѣрава знатно умложити такозвану козачку артилѣрію, коя се у прошлome рату тако сѣино одликовала, и то највише збогъ свогъ брзогъ кретања безъ икакве спомоћне закланяюће войске. А и карабински полкови быће умложени и сви ће бити снабдѣвени са цефердарима, одъ коіи е ратно министерство у самой Састрорежской оруженничкой фабрики преко 30.000 комада наручило.

— Еднимъ дневнымъ указомъ поставлѣнъ е досаданый заповѣдникъ средињ войске, ѣнералъ Панютинъ, за ѣнерал-губернера варшавскогъ.

О Г Л А С И.

О Б Я В А.

(1—3) У трговини кодъ два Кеца наодећой се, у кући Госп. Милоша Шоповића, препоручуюсе почитаемой публики да су изъ дальни Француски, Енглески, Саксонски и Немачки фабрика изъ прве руке галантерискогъ еспапа набавили, и то како у бронзиранимъ лакиранимъ и кожнимъ, тако и у чистомъ сребру и сребро позлаћеномъ еспапу; исто тако најновиѣ берлинске туфне за потребе женске, у штикованимъ започетимъ, и готовимъ са најболѣмъ шатурунеомъ, тако исто и целе потребе безъ разлике за штикованѣ, исто тако са најновиимъ французскимъ шеширима, капама и кофѣуцима женскимъ, са најновиимъ французскимъ мустрадама. Цена е шешира одъ 6 ф. сребра до 12 ф. и то фини и тешки тако исто има најфиниіи Француски мирисавы прашкова за зубе, и укреплѣнїя зубногъ мяса; разны водны мириса за умиванѣ, глонцованѣ и у крашаванѣ лица, разны помада, разны сапуна за стаянѣ и умиванѣ лица, и ваћеня флека, разны и најновиіи мустрада женски, мушки и детяњи обућа, разны цигара Американски и Гершофски; тако исто обьявлюю да е

главно стовариште играчкихъ карта Г. Стевана Гиргла изъ Пеште примію, и може како на малу тако и на велику суму у то најдалѣ за 14 дана препоруке и наручбине прибавити са ценомъ пештанске пияце, а тако исто и горенаименоване еспапе свагда како на већу суму тако и на маню са најѣфтиніомъ бечкомъ пияцомъ на задовольство послужити.

(3—3) Подписаный продаемъ изъ слободне руке кућу мою, коя постои у сокаку између номшия съ едне стране г. Голуба Ђорђевића терзіе а съ друге стране г. Ђорђа Николића трговца. Кућа е зидана одъ тврдогъ матеріяла, а на едномъ бою са 4 собе и 1 куйномъ са зиданимъ шпархердомъ и подрумомъ на своду. Иста кућа лежи на 2 сокака. Кои бы желію купити исту кућу, нека се изволи погодбе ради кодъ Милоша Карастояновића прїавити.

У Београду 30. Юніа 1856.

Д. Богоевићъ.

О П О М Е Н А.

(2—3) Я долуподписатый являемъ свакомъ ономъ кога се тиче, да е

бывши мой ортакъ Мача Евреинъ сада одъ мене изишао, зато напомињмъ да му у будуће нико више на мое име не вовѣри, ерѣ таковый дугъ признати нећу. А у исто време и оне извѣштавамъ, кои ми имаю што платити одъ рачуна докъ смо у ортаклуку заедно были, да му нико такове рачуне безъ могъ знаня неисплаћуе.

У Београду 4. Юліа 1856.

Стеванъ Спасићъ
трговаць у Смедереву.

Продавање се на лицитаціи:

1. У Ягодины рана, кою е народъ Окр. Ягодинск. уступіо на фондъ удовица и сирочадїй Свештеника и Учителя, 16. 17. и 18. Юліа.
2. У Циганской мали, а) кућа съ плацемъ пок. Ђорђа Цице, 12. 13. и 14. Юліа; б) у Београду, на Теразіама и у Палилули непокретна добра Милька Терзіића, палилуца, 16. 17. и 18. Юліа.
3. У Манойловцу, Окр. Крагуев. добра Велька Ристића, 25. 26. и 27. Юліа.
4. У Ракивцу, Окр. Пожар. добра Рель Радивоевића, 18. 19. и 20. Юліа.
5. У В. Градишту Окр. Пожар. добра Марка Милорадовића, 22. 23. и 24. Юліа.